

1. Wat is het vraagstuk?

Wat is er aan de hand?

In het hoofdlijnenakkoord 'Veur Mekoar' geven we aan dat er grote verschillen zijn als het gaat om leefbaarheid in onze provincie. Daarom werken wij de komende periode aan een Leefbaarheidsvisie (2024-2035) met bijbehorende meerjarige leefbaarheidsprogramma's, met als doel de Brede Welvaart voor onze inwoners te verbeteren.

Waarom is het nu relevant en urgent?

Het meerjarige uitvoeringsprogramma leefbaarheid 2020-2023 is afgelopen. Een nieuw kader is nodig voor nieuwe meerderjarige uitvoeringsprogramma's. Gelijkijdig worden de economische visie en de nieuwe omgevingsvisie opgesteld. De drie visies worden onderling afgestemd.

Welke strategische kansen liggen er?

Gelijkijdig speelt het traject van de sociale agenda uit de kabinetsreactie Nij Begun. De rol van de provincie op het gebied van leefbaarheid kan duidelijk geformuleerd worden in de Leefbaarheidsvisie, natuurlijk gebaseerd op de inbreng van onze stakeholders.

Wat zijn risico's?

Kans op dubbel bevragen van inwoners en stakeholders.

We benutten de input van trajecten die nu al lopen omdat te voorkomen. Zo maken we gebruik van de opbrengsten van de inwonersparticipatie uit het traject van de kwartiermaker van de sociale agenda (in maart worden er 4 bijeenkomsten georganiseerd).

Daarnaast zijn de sessies met de "professionele stakeholders" kortdurend. Voor hen organiseren we een éénmalige input sessie. We koppelen terug wat we met hun input hebben gedaan en indien gewenst doen we dat in een live terugkoppelingssessie. NB. We spreken de stakeholders natuurlijk doorlopend in verschillende trajecten zoals de 45 partijen vertegenwoordigd in het Gezondheidsoverleg Groningen. De sessies zoals hierboven benoemd zijn extra t.b.v. een aantal vraagstukken in de leefbaarheidsvisie.

Is er een (gewenste) verbinding met bestaande plannen en processen?

De Leefbaarheidsvisie doet geen uitspraken over ruimtelijke zaken. Deze zijn belegd in de provinciale omgevingsverordening en/of krijgen hun beslag in de omgevingsvisie. Wel wordt inhoudelijk afstemming gezocht. Hetzelfde geldt voor de economische visie die in ontwikkeling is. De sociale agenda vanuit de kabinetsreactie 'Nij Begun' heeft een wisselwerking met de Leefbaarheidsvisie, evenals de programma's van het Nationaal Programma Groningen (NPG). In lijn daarmee kennen ook onderstaande trajecten een wisselwerking met de Leefbaarheidsvisie:

- De Brede Welvaartsmonitor;
- Het nieuwe provinciaal programmaplan (voorheen: thematisch programmaplan) van Nationaal Programma Groningen;
- Gemeentelijke dorpsvisies/leefbaarheidsvisies;
- Economische visie;
- Sociale agenda 'Nij Begun'/Toekomstagenda Groningen
- De vijf Masterplannen uit de Strategische Toekomstagenda Groningen: Zeehavens, Campus, Landelijk gebied, Oost-Groningen en Regiocentra;

- De programma's Gezondheid en Werken aan ontwikkeling uit het Nationaal Programma Groningen

Juridische context: Gaat het om nieuw beleid, aanpassing beleid of beëindiging beleid?

Het gaat om een visie. Na deze visie worden uitvoeringsprogramma's opgesteld om uitvoering te geven aan de visie.

Welke regelgeving geldt er: valt het plan erbinnen of erbuiten?

n.v.t.

Welke feiten en cijfers, en onderzoeken hebben we al?

De [Brede Welvaartsmonitor 2023](#), het [rapport Elke regio telt](#), het [uitvoeringsprogramma leefbaarheid 2020-2023](#) en de [tussenevaluatie](#). De [regiovisie](#) en het [regioplan Gezonde Groningers, Gezonde Zorg](#) van de partners in het netwerk Gezond Groningen. De [NPG-evaluaties](#). De data van [CBS](#), de [Staat van Groningen](#), de peilingen onder het burgerpanel van het [Sociaal Planbureau Groningen](#). De [staat van de volkshuisvesting](#), etc.

Wat is de complexiteit van het vraagstuk?

Gestructureerd vraagstuk: alle benodigde kennis is voorhanden en er zijn geen principiële belangentegenstellingen.

2. Wat is de fase en duur van het proces?

Voor welke fase ontwerp je een participatieproces?

Beleid of plan en proces ontwerpen.

Met dit participatietraject willen we de kwaliteit van beleid en aanpak vergroten. We willen kennis en ervaringen aanboren, gebruik maken van de collectieve wijsheid ook om te kijken welke sociale innovaties nodig en mogelijk zijn.

Wat is de duur van het project of programma?

De leefbaarheidsvisie kijkt vooruit tot 2035, dit is overeenkomstig de termijn van de economische visie.

3. Waar is invloed op mogelijk?

Waar willen deelnemers in het proces invloed op?

Op waar de provincie vanuit het thema "leefbaarheid" op in zou moeten zetten.

En waar is vanuit provincie gezien invloed op mogelijk?

Leefbaarheid maken we als provincie niet alleen. We zijn één van de vele partijen die bijdragen aan de ervaren leefbaarheid door onze inwoners. Het kan dus alleen maar samen met anderen. Samen met de gemeenten, woningcorporaties, zorg- sport- en welzijnsinstellingen, onderwijs- en kennisinstellingen, etc.

Tijdens de participatie bijeenkomsten zorgen we door middel van een korte presentatie dat iedereen dezelfde informatie als vertrekpunt heeft. Daarbij zijn we helder over de kaders en randvoorwaarden voor inhoud en proces. Die kaders en randvoorwaarden bepalen we in het gesprek met uw Staten. Na het vaststellen van deze startnotitie, die in feite de opdracht aan GS is om te werken aan een leefbaarheidsvisie (2024-2035), willen we graag met uw Staten in gesprek over de inhoud van de leefbaarheidsvisie. Welke onderwerpen moeten er wat uw Staten betreft in terugkomen? Dit gesprek willen we vormgeven a.d.h.v. 2/3 mogelijkheden en hoe dat eruit komt te zien. Dit vormt voor ons dan het vertrek voor de gesprekken met de stakeholders.

Wie is of wordt waarvoor verantwoordelijk?

PS geeft aan GS de opdracht om een leefbaarheidsvisie op te stellen. GS voert deze opdracht uit.

Positie van de provincie

De positie van de provincie Groningen is: samen met medeoverheden, maatschappelijke partners en/of inwoners beleid maken of taak uitvoeren.

Informele betrokkenheid en besluitvorming

Zie proces en planning in startnotitie voor betrokkenheid van GS en PS. Van de inbreng van de stakeholders wordt verslag gelegd, en er wordt teruggekoppeld (zowel schriftelijk als live) hoe hun inbreng is verwerkt.

4. Wat is het doel?

Wat is het doel van participatie?

Met dit participatietraject willen de kwaliteit van beleid en aanpak vergroten. We willen kennis en ervaringen aanboren, gebruik maken van de collectieve wijsheid ook om te kijken welke sociale innovaties nodig en mogelijk zijn.

Waarover gaat het gesprek in deze fase?

We bevragen de stakeholders onder meer op wat zij onder leefbaarheid verstaan, binnen de kaders en richting die we vanuit uw Staten hebben meegekregen. We toetsen met hen de informatie die er op diverse thema's is over de huidige stand van zaken en bespreken de verwachte en gewenste ontwikkelingen naar 2035. En natuurlijk wat daarbij de rol en inzet van de provincie kan zijn. Daarbij rekening houdend met bestaand beleid, en politieke weging over gewenste aanpassingen.

5. Hoe moet het samenspel eruitzien?

Wie betrek je wanneer?

April/mei/juni gesprekken met de stakeholders.

Hoe toegankelijk is het proces?

We houden mensen betrokken door terugkoppeling te verzorgen zowel schriftelijk als live.

Juridische verankering van het samenspel?

n.v.t.

6. Organisatie van het proces?

In welk gebied vindt het proces plaats?

De hele provincie.

Welke activiteiten staan op de agenda?

5 bijeenkomsten op verschillende locaties in onze provincie (o.a. Zuidhorn, Winsum, Winschoten, Groningen) en op verschillende tijdstippen (lunchtijd, eind van de middag, avondsessie). Zodat een ieder op een passende locatie en passend tijdstip kan aanhaken.

Wat vraagt deelname van anderen?

Twee uur ruimte in de agenda.

Wie draagt bij aan het participatieproces?

Alle beleidsafdelingen worden betrokken bij het opstellen van de leefbaarheidsvisie. De professionele stakeholders die worden uitgenodigd zijn: De gemeenten (ambtelijk), De Groningse woningcorporaties, Vereniging Groninger Dorpen, Vereniging Groninger Gemeenten, Zorgbelang, Healthy Aging Network Noord-Nederland (HANNN), CMO STAMM, De provinciale jongerenraad, Studenten/studievereniging, De Hanzehogeschool Groningen, De Rijksuniversiteit Groningen, Enkele MBO's, Kennisnetwerk Krachtig Noord-Nederland (KKNN), Platform Gezond Groningen, Welzijn- en zorgorganisaties zoals De Hoven, De Tintengroep etc., Huis voor de Sport en andere organisaties betrokken bij het provinciaal Sport- en beweegakkoord, Jeugdfonds Sport en Cultuur, stichting Leergeld, Voedselbank Groningen en Kledingbank Maxima, Biblionet, Discriminatiemeldpunt, Team Nationaal Programma Groningen. Bewoners worden al bevraagd door de kwartiermaker in het traject van de sociale agenda Nij Begun.

Welke werkvormen sluiten hierbij aan?

A.d.h.v. de kaders die Provinciale Staten meegeven gaan we het gesprek open met de stakeholders aan. Indien nodig (dit is afhankelijk van het aantal deelnemers) gebruiken we de worldcafé methode. Van de bijeenkomsten wordt verslag gelegd. Die worden ook benut om te laten zien (ook aan uw Staten) hoe hun inbreng is verwerkt.

Welk budget is beschikbaar en nodig?

De kosten van locaties en catering vallen binnen het budget van het uitvoeringsprogramma leefbaarheid 2024.